

EFENDİLER! YARIN CUMHURİYETİ İLAN EDECEĞİZ!

Cumhuriyet, devleti idare edenlerin seçimle iş başına geldiği yönetim şekline denir. Cumhuriyetle yönetilen ülkelerde egemenlik millettir ve millet, devleti yönetecek kişileri kendisi seçerek kendi kendini yönetmiş olur. Atatürk, Cumhuriyet'in ilanından önce söylediği "Efendiler yarın Cumhuriyet'i ilan edeceğiz" sözünü Çankaya Köşkü'nde söylemiştir. İşte Atatürk'ün kaleminden o günler:

28 Teşrinievvel [Ekim] günü geç vakitte, toplantı halinde bulunan Fırka İdare Heyeti tarafından davet olundum. Fırka İdare Heyeti Reisi Fethi Bey idi. Fethi Bey Fırka namına İdare Heyeti'nce bir aday listesi tertip olduğundan ve bu hususta Fırka Umumi Reisi olduğum için benim de görüşümün alınması uygun görüldüğünden, toplantılarına davet ettiklerini bildirdi. Tertip olunan listeye göz gezdirdim. Bence uygun olduğunu ve fakat bu listede isimleri mevcut olan zevatın da fikir ve nzasını almak lazım geldiğini ifade ettim. Bu teklifim münasip görüldü.

Mesela, Hariciye Vekaleti için ismi söz konusu edilen Yusuf Kemal Bey'i davet ettik. Yusuf Kemal Bey, bu listeye dahil olamayacağını bildirdi. Bundan ve buna benzer bazı vaziyetlerden anladım ki, Fırka İdare Heyeti dahi kabule değer ve kati bir aday listesi tertip edememektedir. İdare Heyeti üyelerine, icap edenlerle daha ziyade fikir alışverişinde bulunarak kati bir liste tespit etmelerini tavsiye ettikten sonra yanlarımdan ayrıldım. Gece olmuştu. Çankaya'ya gitmek üzere Meclis binasını terk ederken, koridorlarda beni beklemekte olan Kemalettin Sami ve Halit Paşalara tesadüf ettim.

İsmet Paşa ile Kazım Paşa'ya ve Fethi Bey'e de Çankaya'ya benimle beraber gelmelerini söyledim. Çankaya'ya gittiğim zaman, orada beni görmek üzere gelmiş Rize Mebusu Fuat, Afyon Karahisar Mebusu Ruşen Eşref Beylere tesadüf ettim. Onları da yemeğe alıyordum. Yemek esnasında, "Efendiler! Yarın cumhuriyet ilan edeceğiz!" dedim. Hazır bulunan arkadaşlar, derhal fikrime iştirak ettiler. Yemeği terk ettik. O dakikadan itibaren, hareket şekli hakkında kısa bir program tespit ettim ve arkadaşları vazifelendirdim.

Atatürk'ün Hayvanlara Karşı Duyduğu Derin Sevgi
Atlardan sonra en sevdiği hayvan köpekti. "Fox" adını verdiği köpeği, Atatürk'ün yatağının ayak ucunda uyurdu. Hayvanlara düşkünlüğü o derecedeydi ki bir gün misafirlerinin de görebilmesi için yeni doğmuş bir tayla annesinin Çankaya Köşkü kabul salonuna getirilmesini bile emretmişti.

Biliyor muydunuz?

- Atatürk'ün dünyada "Başöğretmen" sıfatlı tek lider olduğunu,
- Bir geometri kitabı yazdığını,
- Üçgen, aç, dikdörtgen gibi ve 48 tane geometri teriminin (Türkçe) isim babasının bizzat Mustafa Kemal olduğunu,
- Norveççe'de "Atatürk gibi olmak" diye bir deyim olduğunu,
- En sevdiği yemeğin kuru fasulye ve pilav olduğunu

Biliyor muydunuz?

CUMHURİYETE NASIL KAVUŞTUK?
Cumhuriyete giden zorlu süreç...
Sayfa 2'de

O BİR KAHRAMAN!
Atatürk'ün Hayatı ve milletimiz için yaptıkları.
Sayfa 2'de

KARE BULMACA
Cumhuriyeti ve Atatürk'ü ne kadar tanıyorsunuz?
Sayfa 3'te

YENİ BİR DÖNEM!
Cumhuriyet ülkemize ve hayatımıza hangi yenilikleri getirdi?
Neler değişti?
Sayfa 4'te

ZORLU YILLAR!

Cumhuriyet, ülkemiz için sadece bir yönetim sistemi değil, aynı zamanda bir milletin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin sonucu olan büyük bir kazanımdır.

Yurdumuz cumhuriyete Kurtuluş Savaşı'ndan sonra kavuştu. Önceleri devletimizin adı Osmanlı Devleti idi. Devlet İdaresinde bütün yetki padişahın elindeydi. Osmanlı Devleti, son zamanlarında girdiği yoğun savaşlar, teknolojik gelişmelerin takip edilmemesi ve kötü yönetilmesi nedeniyle giderek güçsüzleşti. Ona "Hasta adam" denildi.

Osmanlı İmparatorluğu'nda, ikinci Meşrutiyetin ilanından altı yıl sonra Birinci Dünya Savaşı başladı. 1914'te başlayan Birinci Dünya Savaşı'na dünyanın belli başlı devletleri katıldı. Dört yıl süren savaş sonunda bizimle birlikte olan devletler yenildi. Savaş kurallarına göre biz de yenilmiş sayıldık. Ülkemiz İngilizler, Yunanlılar, Fransızlar, İtalyanlar tarafından paylaşıldı. Ulusuna inanan, güvenen Mustafa Kemal Paşa, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a geldi. Erzurum'da, Sivas'ta kongreler düzenledi. Mustafa Kemal Paşa "Tek bir egemenlik var, o da Milli egemenliktir. Ülkeyi yine ulusun kendi gücü kurtaracaktır." diyordu. Yurdun dört bir tarafından gelen milletvekilleri

23 Nisan 1920 günü Ankara'da Büyük Millet Meclisi'nde toplandı. Meclis, Mustafa Kemal Paşa'yı başkan seçti. Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde Büyük Millet Meclisi Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı başlattı. Bir yandan efeler, dadaşlar, seymenler bulundukları yörede düşmana karşı koydular. Öte yandan düzenli ordular İnönü'de, Sakarya'da, Dumlupınar'da savaştılar. Yurdumuz düşmanlardan kurtarıldı. Tahtını, rahatını düşünen padişah, yenilen düşmanla birlikte yurdumuzdan kaçtı. İmzalanan Lozan Barış Antlaşması ile yeni bir devlet doğdu. Bu doğan devletin yönetim biçimi henüz belirlenmemişti. İkinci dönem Büyük Millet Meclisi 11 Ağustos 1923'te ilk toplantısını yaptı.

13 Ekim 1923'te Ankara Başkent oldu. Atatürk; düşmanın ülkeden atılıp sınırlarımızın belirlenmesinden sonra, çoktan beri tasarladığı cumhuriyetin ilanı üzerinde hazırlıklar yapmaya başladı. 28 Ekim 1923 akşamı yakın arkadaşlarını Çankaya'da yemeğe çağırdı. Onlara, "Yarın Cumhuriyet'i ilan edeceğiz." dedi. 29 Ekim 1923 günü Atatürk, milletvekilleri ile görüştüktan sonra taslağı hazırlanan cumhuriyet önergesi Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne verildi. Meclis önergeyi kabul etti. Böylece ülkemizde cumhuriyet yönetimi kuruldu. Atatürk kurulan devletin ilk Cumhurbaşkanı oldu. Cumhuriyet'in ilanı yurttan sevinç ve coşku ile karşılandı.

BİR KAHRAMAN TANIYORUM!

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk 1881 yılında bugünkü Yunanistan topraklarında yer alan Selanik şehrinde doğdu. Annesi Zübeyde Hanım, babası Ali Rıza Efendi'dir.

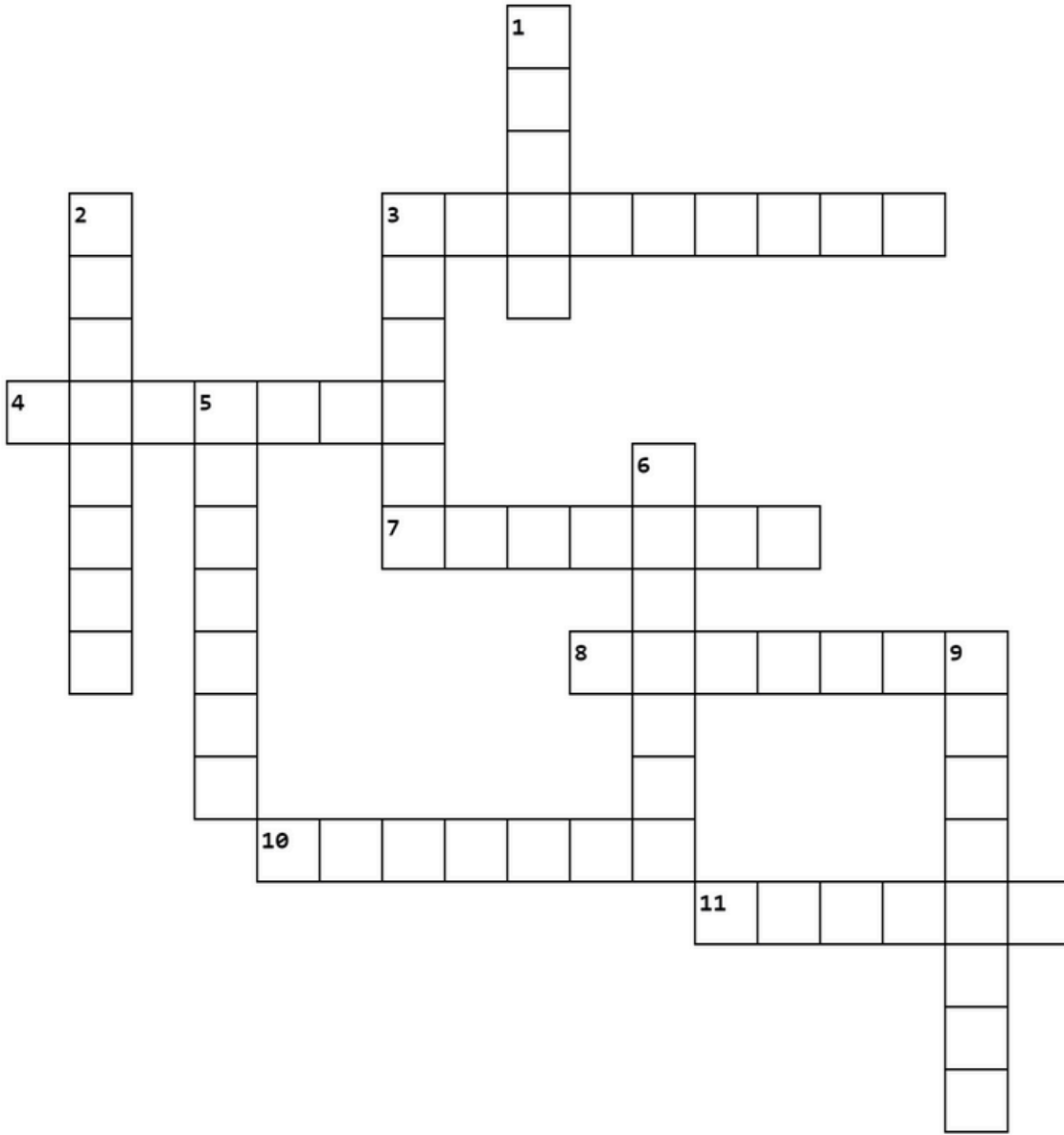
Küçük Mustafa farklı okullarda okuyarak çok önemli bir asker olmuş ve ülkenin kurtuluşu için liderlik yapmıştır. Sırasıyla, Mahalle Mektebi, Şemsi Efendi Okulu, Selanik Mülkiye Rüştiyesi, Selanik Askeri Rüştiyesi, Selanik Askeri İdadisi, Harp Okulu ve Harp Akademisi'ne gitti. 1893 yılında Askeri Rüştiye'deyken matematik öğretmenini tarafından adına "Kemal" ilave edilerek "Mustafa Kemal" adını aldı. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'ndan yenik ayrılınca Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı.

Bu antlaşma uyarınca vatan topraklarının işgalinin başlaması üzerine Mustafa Kemal, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak milli mücadeleyi başlattı. Mustafa Kemal, 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılması ile Meclis ve Hükümet Başkanlığına seçildi. Sakarya Savaşı'nın kazanılmasının ardından, Gazilik unvanı ve Mareşallik rütbesi ile onurlandırıldı. Mustafa Kemal, 29 Ekim 1923'de cumhuriyetin ilan edilmesi ile beraber Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Cumhurbaşkanı oldu. 1934 yılında Gazi Mustafa Kemal'e meclis tarafından "Atatürk" soyadı verildi.

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, 10 Kasım 1938'de Dolmabahçe Sarayı'nda hayata gözlerini yumdu.

KARE BULMACA

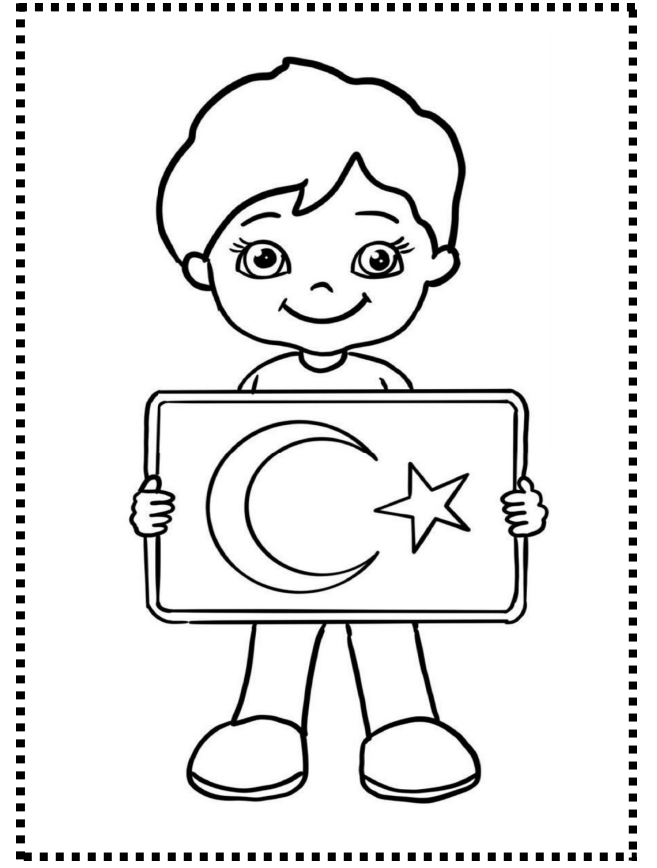
Soldan Sağa

3. Atatürk'ün anıt mezarının adı nedir?
4. Hangi savaşta Atatürk'e Gazi mareşal unvanları verildi?
7. Cumhuriyetimizin kurucusu kimdir?
8. Atatürk nerede doğdu?
10. Atatürk'ün kız kardeşinin adı nedir?
11. Atatürk 19 Mayıs 1919'da hangi şehrimize ayak basmıştır?

Yukarıdan Aşağıya

1. Atatürk hangi ayda vefat etti?
2. Atatürk hangi şehirde öldü?
3. Cumhuriyet hangi şehrimizde ilan edildi?
5. Atatürk'ün babasının adı nedir?
6. Atatürk'ün annesinin adı nedir?
9. Yurdumuzu düşmanlardan kurtarmak için yaptığımız savaşın adı nedir?

BOYAMA

★
ÇIKTI!
YENİ MODEL
S1935 TELEFON

NEW!

10 AĞUSTOS 1915'TE, CONKBAYIRI'NDA ÇATIŞMALAR BÜYÜK BİR ŞİDDETLE SÜRERKEN ATATÜRK GÖĞSÜNE GELEN ŞARAPNEL PARÇASI İLE ÖLÜMDEN DÖNDÜ. ŞARAPNEL GÖĞÜS CEBİNDE DURAN SAATI PARÇALARKEN ONA GÖĞSÜNDE HAFIF BİR YARA BIRAKTI. O GÜN ORADA O SAAT OLMASAYDI, O SAAT CEPTE DURMASAYDI ACABA NELER OLURDU SIZCE?

CUMHURİYET BİZE NELER GETİRDİ?

Kurtuluş Savaşı ile küllerinden doğan Türk milleti, Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte yapılanma sürecine girdi. Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde ülkeyi her anlamda ileriye taşıyacak adımlar atıldı. İşte Cumhuriyet'in Türkiye'ye kazandırdıkları...

- ❖ Halk yönetimine geçildi.
- ❖ Kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındı.
- ❖ Giyim kuşamda yenilikler yapıldı, Şapka Kanunu  ıkarıldı.
- ❖ Arap harfleri kaldırıldı yerine Türk alfabesi getirildi.
- ❖ Resmi nik h getirildi. Evlenme, boşanma ve miras konularında kadın ve erkek eşit haklara sahip oldu.
- ❖ Yollar, köprüler, hastaneler, okullar ve fabrikalar yapıldı.
- ❖ Eęitimde birlik saęlandı.
- ❖ Uzunluk  l s  olarak metre, ağrılık  l s  olarak kilogram kullanılmaya başlandı.
- ❖ Milletlerarası saat ve takvim kabul edildi.
- ❖ Herkese bir soyadı verildi.

CUMHURİYETİMİZ

101
YAŞINDA!

İnstagram sayfamıza
QR kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

